

Position paper van de Roma-organisaties en representanten aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

23 september 2014

Geachte dames en heren,

In deze brief vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Wij, de Roma van '77, hebben ons verenigd om samen te werken aan echte kansen en perspectieven voor de Roma-gemeenschap in Nederland. Wij willen hierbij onze visie weergeven en de huidige stand van zaken bespreekbaar maken.

De afgelopen jaren hebben wij diverse suggesties gedaan, ideeën ontwikkeld en initiatieven getoond om kansen en perspectieven te creëren zowel voor de jongeren als voor de volwassenen, maar tot heden ten dage is er door de autoriteiten, lokaal en landelijk, nog niets van onze handreikingen aangenomen, met als gevolg dat het beleid jegens Roma nog steeds eenzijdig blijkt te zijn en de aanwezige problemen niet worden opgelost, maar juist verergeren. Hierin willen wij verandering brengen. Er bestaat teveel negatieve beeldvorming waardoor goede voorbeelden, die wij juist willen en kunnen laten zien, niet aan bod komen.

De EU heeft Nederland al vaker aanbevelingen en adviezen gedaan en gegeven om, met inspraak en professionele betrokkenheid van de Roma, de situatie te verbeteren, maar wij nemen nog geen zichtbare veranderingen waar.

Wat ons zorgen baart is dat wij via beleidsmatige en politieke besluiten al jarenlang worden geconfronteerd met een justitieel beleid op basis van onze etniciteit. Ondanks dat er nu officieel geen doelgroepenbeleid meer bestaat, is er nog steeds een aparte, collectieve "Roma-aanpak" in Nederland die hoofdzakelijk repressief is. Regelmatig merken wij dat er officieus etnisch geregistreerd wordt en dat er dan schattingen worden gemaakt in criminaliteitscijfers die de legitimering lijken te zijn voor het huidige handhavingsbeleid. Etnische registratie is sinds de Tweede Wereldoorlog bij wet verboden, echter schijnt het nog onofficieel plaats te vinden. In het algemeen neemt de overheid neemt de informatie hieromtrent meteen als waarheid aan van degenen die de cijfers "leveren". Er is geen hoor-wederhoor in deze kwestie, en Roma-organisaties en representanten worden niet geraadpleegd alvorens de besluitvorming. Dit zouden wij graag anders zien.

Het drang- en dwangproject "Wisselgeld" geldt als maatstaf en wordt nationaal en internationaal in de EU gepromoot en genoemd als dé best practice van de "aanpak van de Roma-problematiek". Justitieel beleid wordt hier duidelijk gerelateerd aan etniciteit, hetgeen wettelijk verboden is. Handhaving geldt voor iedereen die strafbare feiten begaat, ongeacht afkomst; het kan dus niet zo zijn dat Nederland als democratische rechtsstaat een apart handhavingsbeleid voert op een etnische groep. Het punt is dat er steeds meer justitiële etnisch-gerelateerde projecten volgen, wellicht onder andere formulering en/of benaming, maar die blijken hetzelfde te impliceren, namelijk handhavingsbeleid op basis van etniciteit.

Wij observeren dat de huidige repressieve aanpak het wederzijds wantrouwen alleen maar versterkt, dat er "zorg" wordt genoemd is de justitiële projecten, maar wij zien geen meetbaar resultaat, zoals dat iemand aan een werkplek of een stageplek is gekomen, of dat de toegang tot de gezondheidszorg verbeterd is.

Het blijft een wezenlijk vraagteken wat die "zorg" dan precies inhoudt.

De projecten "Wisselgeld", de "MPG-aanpak van Roma" en het idee van een nieuw op te starten "Expertisecentrum op Roma en Sinti" kostten en kosten kapitalen aan dure adviseurs, projectmanagers en nog een aantal functionarissen, maar de uiteindelijke uitkomst is dat de Roma-gemeenschap er totaal niet op vooruit is gegaan of gaat.

Wij hebben ook moeite met termen als "Expertisecentrum Roma en Sinti" dat in de planning blijkt volgens diverse berichtgeving; het lijkt alsof de Roma en Sinti als "proefdieren" worden gezien. We kunnen niet anders zeggen dat onze zorgen gegrond zijn en dat wij ons realiseren dat wij, als het erop aankomt, geen protectie hebben. Juist instituties die mensen horen te beschermen, vormen een gemeenschappelijk cordon van partijen die tegen de Roma ageren. Aan de ene kant is er geen status (meer) van nationale minderheid en is het cultureel erfgoed moeilijk te behouden. Aan de andere kant worden initiatieven van de Roma-gemeenschap zelf aangereikt die kunnen bijdragen aan een betere participatie en integratie, maar die worden geblokkeerd. Als argument voor die blokkade worden dan drogredenen genoemd, het zou de "economische crisis" zijn, we zouden een "te kleine groep" vormen of er zouden "andere prioriteiten" zijn.

Wij willen meedenken en participeren in het beleid aangaande de Roma met name op de terreinen van werk, onderwijs, huisvesting en gezondheidszorg. Staatloosheid is ook een aandachtspunt van ons, en vooral het tegengaan van discriminatie. Wij ervaren, naast het (weder) opkomende antisemitisme met name in Nederland en Europa, ook het antiziganisme toeneemt, de haat tegen Roma angstaanjagende vormen aanneemt. Wij kunnen u hiervan tal van voorbeelden noemen, die wij via ons eigen Meldpunt ontvangen, en wij ondernemen ook gepaste actie tegen discriminatoire uitingen.

Inzetten op de dialoog is goed en moet ook plaatsvinden. Maar wij willen in samenspraak met beleidsmakers zoeken naar echte kansen en perspectieven en niet langer gebukt gaan onder repressie en handhaving, een beleid wat impliciet steeds weer gerelateerd is aan onze etniciteit. Wij hebben naar ons beste weten de hele kwestie samengevat in deze brief.

Zonder wederzijds vertrouwen, respect voor elkaars normen en waarden en gelijkwaardigheid van partners, ook in professionele zin, kan geen enkel initiatief slagen en kan de vicieuze cirkel van achterstelling en systematische discriminatie nooit doorbroken worden. Serieuze consultatie en inspraak van Roma zelf zou consequent moeten worden opgenomen in de beleidspraktijk en niet alleen incidenteel moeten plaatsvinden. Wij willen graag meer van de aanbevelingen van de EU terug zien in het beleid, kortom, over alle aandachtspunten gaan wij graag met u in gesprek. Wij zien uw reactie op ons schrijven graag tegemoet.

Namens het Landelijk Roma Platform Nederland,
Mw. K. Jovanovic

Namens Stichting Roma Capelle,
Dhr. L. Lovari

Namens Stichting Roma Utrecht,
Dhr. A. Nicolic

Namens Stichting Nieuwe Toekomst Lelystad,
Dhr. M. Djinisov

Namens Netwerk Roma Ede-Bennekom-Wageningen,
Dhr. D. Nicolowski

En meerdere

Contactgegevens:

Indien u in contact wilt treden met bovengenoemde organisaties kan dat via mw. Kostana Jovanovic, jovanovicromaplatform@gmail.com , telefoonnummer 06-50652550.

POSITIONPAPERS

Rondetafelgesprek op maandag 29 september 2014 over Roma, Sinti en Woonwagenbewoners

Blok 1 – 10.00-11.00 uur: Belangenorganisaties

- ☒ Vereniging Sinti, Roma en Woonwagenbewoners Nederland (*mw. Achterbergh*)
- ☒ Landelijk Roma Platform Nederland (*mw. Jovanovic*)
- ☐ Vereniging van Sinti Slachtoffers Nederland (*dhr. Rosenberg*)
- ☐ Stichting Olungodrom (*mw. B. Steinbach*)
- ☒ Vertegenwoordiger Friese Roma (*namens Mirosch, dhr. Kallenkoot*)

Blok 2 – 11.10-12.10 uur: Overheid en welzijn

- ☐ Dhr. F. Backhuijs (*burgemeester gemeente Nieuwegein*)
- ☐ Dhr. E.M.C. Faassen (*wethouder gemeente Capelle aan den IJssel*)
- ☐ Mw. A. Veneman (*Politie Gelderland Midden*)
- ☒ Dhr. P. Palsma (*Leger des Heils*)

Blok 3 – 13.10-14.30 uur NGO's , experts en wetenschap

- ☒ Mw. I. de Witte (*Defence for Children*)
- ☒ Dhr. P. Jorna (*consultant Social Inclusion Roma & Sinti Issues*)
- ☒ Dhr. K. Rijken (*journalist, schrijver van het boek 'Roma'*)
- ☐ Mw. J. Schuyf (*Movisie*)
- ☐ Mw. J. van de Belt (*directeur Stimulans Velthoven*)
- ☒ Dhr. W. Hilhorst (*Politie Academie*)
- ☒ Dhr. H. van Baar (*Amsterdam Centre for Globalisation Studies*)